Landschapsarchitectuur en stedenbouw

augustus 2011 · nr 4 · €

BLAUWE KAMER

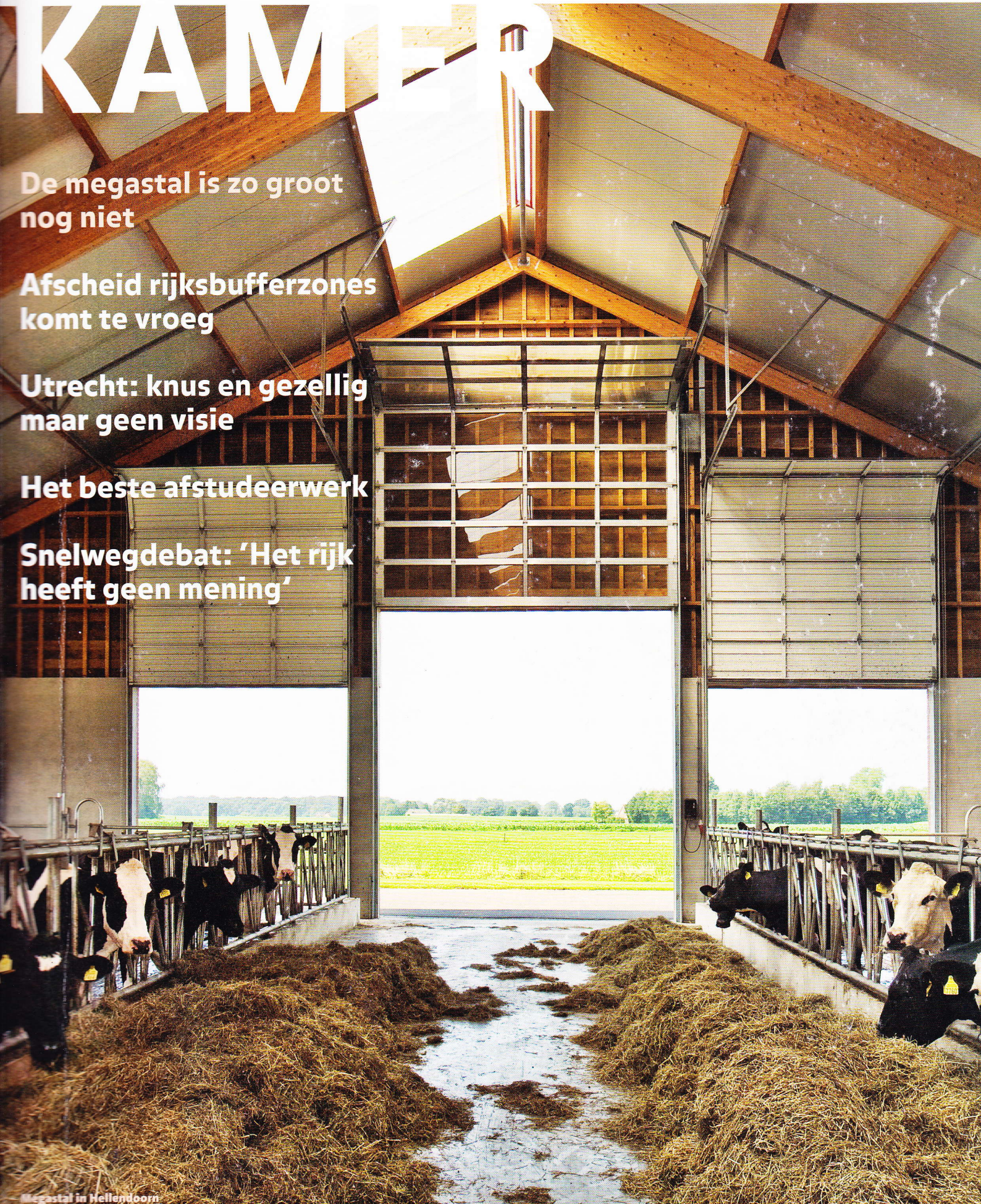

De megastal is zo groot nog niet

Afscheid rijksbufferzones komt te vroeg

Utrecht: knus en gezellig maar geen visie

Het beste afstudeerwerk

Snelwegdebat: 'Het rijk heeft geen mening'

Megastal in Hellendoorn

Carlo Pisano (European Masters in Urbanism) / Mentoren: Bernardo Secchi, Daan Zandbelt

Kleuren voor de tapijtmetropool

Het compactestadmodel, gebaseerd op het romantische idee van een dichtbebouwde stad in een paradijselijk groen landschap, is al lang niet meer behulpzaam als sturingsmodel voor een complex grootstedelijk gebied als de Randstad. De uitwaaiering van de klassieke Europese stad lijkt onomkeerbaar, hoewel niemand echt grip heeft op de ruimtelijke en sociale ontwikkeling ervan.
De hypothese van dit project is dat er met dit type onzekerheden toch een rol voor ruimtelijke ordening is weggelegd in de vorm van sturing op hoofdlijnen.
Het concept 'tapijtmetropool', in 1990 geïntroduceerd door Willem-Jan Neutelings, lijkt nog het best te omschrijven wat er gaande is in de Randstad. Als lappendeken overstijgt de Randstad de beperkingen van de compacte stad. Een losse structuur van eindeloos variabele 'lapjes', die ogenschijnlijk willekeurig naast elkaa liggen, met zowel stedelijke als land schappelijke functies. Hoe sterker de verschillen, des te meer kans op nieuwe, onverwachte dynamiek. Een concept dat tegelijkertijd, enigszins cynisch, totale controle van bovenaf onzinnig beschouwt.

Analyse van de tapijtmetropool Randstad.

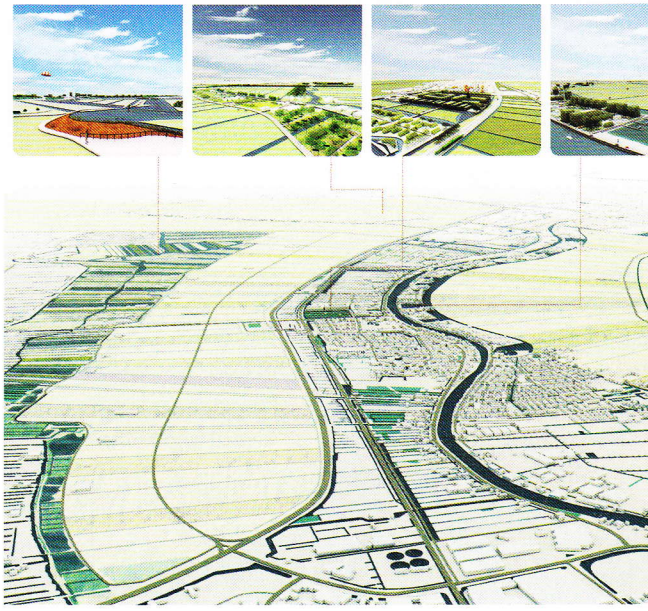

Ontwerpstudie voor de Oude Rijnzone tussen Alphen aan den Rijn en

Hanne van den Berg / Mentoren: D.A. Sepulveda, H.C. Bekkering, T. Kaminer

Integratie van de informaliteit

Volgens schattingen van de Verenigde Naties wonen op dit moment bijna een miljard mensen in sloppenwijken (UNDESA, 2010), wat neerkomt op een zesde van de wereldbevolking. In Groter Buenos Aires, de metropoolregio van Buenos Aires en de context van dit afstudeerproject, woont zo'n 10 tot 15 procent van de bevolking in zogenaamde villas miserias of sloppenwijken. Behalve met problemen zoals hoge dichtheden, gebrekkige toegang tot schoon drinkwater en sanitair en slechte kwaliteit van de huizen, kampen deze nederzettingen met hun ligging aan de rand van de stad in gebieden die regelmatig overstromen of zeer vervuild zijn. Bovendien zijn ze vaak zowel sociaal als functioneel geïsoleerd van de formele stad en zijn de inwoners buitengesloten van stedelijke beslissingsprocessen.
Dit afstudeerproject biedt een integrale strategie voor het verbeteren van informele nederzettingen. De strategie beslaat interventies voor het verminderen van zowel omgevingsrisico's (zoals overstromingen) en de kwetsbaarheid daarvoor, integratie van de sloppenwijken in de formele stad, en participatie van lokale belanghebbenden in grootschaliger stedelijke processen. Het project is gericht op Barrio Independencia, een sloppenwijk met ongeveer 7500 inwoners in het stroomgebied van de Rio Reconquista. Deze wijk kampt met regelmatige overstromingen, een zwaar vervuilde beek, een gebrek aan openbare ruimte, gebrekkige toegang tot werkgelegenheid en sociale faciliteiten en uitsluiting van beslissingsprocessen.
De verbeteringsstrategie bestaat uit twee delen: een participatief stedelijk beslissingsmodel en een reeks fysieke interventies op verscheidene schaler Deze fysieke interventies komen voo uit het beslissingsmodel en variëren van een regionale strategie voor het stroomgebied van de rivier (met elementen als een netwerk van openbar ruimte, overstromingsmaatregelen e stedelijke ontwikkeling) tot een ontw voor de wijk zelf, met overstromings maatregelen, mogelijkheden voor st delijke voedselproductie en een nieu plein op de kruising tussen de forme en informele wijk.

Student: Yu Zhang / Mentoren: Wouter Vanstiphout, Samir Bantal, Daan Zandbelt, Machiel van Dorst

Het dorp in de stad

Neutelings' tapijtmetropool dreigt een grijze suburbane soep te worden. Daarom wordt het concept vernieuwd door hem op twee schaalniveaus te definiëren: op een grote schaal wordt de lappendeken gezoneerd in te conserveren en te ontwikkelen gebieden. Beide soorten gebieden kunnen zowel stukken stad als land omvatten. Te ontwikkelen zones krijgen als impuls betere verbindingen met het wegen- of spoornetwerk of juist connecties met een ecologische waarde. Te conserveren gebieden worden eerder ontkoppeld.
Binnen elke zone kan een rijke diversiteit van lapjes worden ontwikkeld of juist geconserveerd. Dat biedt vrijheid aan initiatieven van onderaf en tegelijkertijd bescherming aan bestaande kwaliteiten. Op de schaal van de Randstad wordt regie gevoerd over voldoende diversiteit en de verhouding tussen te ontwikkelen en te conserveren gebieden.
Adieu compacte stad.
Hallo diversiteit!

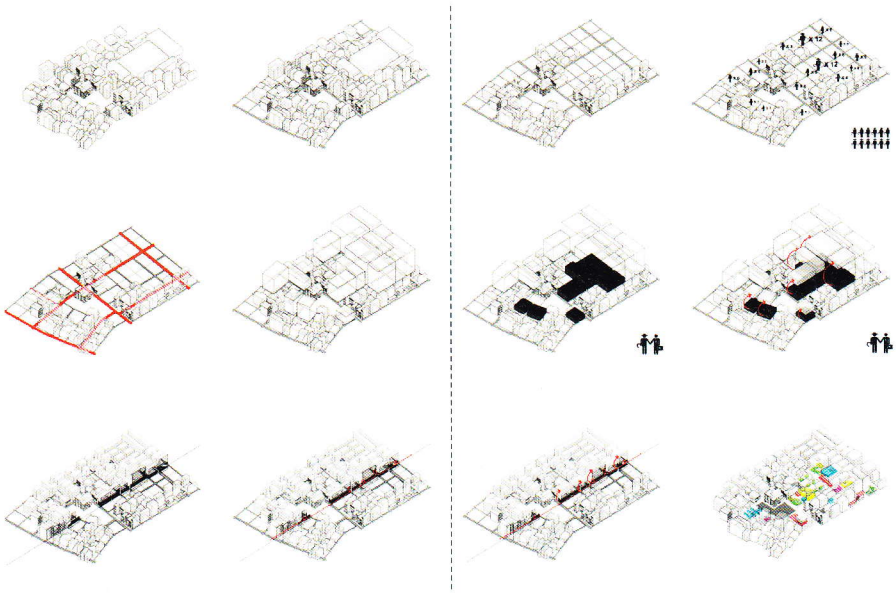

Ontwerpprincipes om dorpstructuren een plek te geven in de stad.

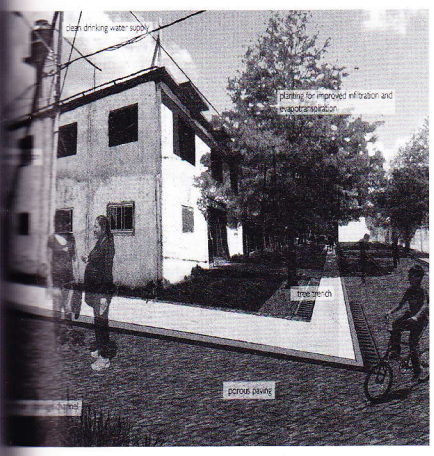

Voorstel voor kleine interventies in de openbare ruimte van Barrio Independencia in Buenos Aires.

Veel urgente problemen in China worden opgelost volgens het recept van tabula rasa. In China worden stedelijke structuren vaak met de grond gelijk gemaakt om ruimte te maken voor nieuwbouw, meestal torens met appartementen om te voldoen aan de vraag van de exponentieel groeiende Chinese middenklasse.
Ruimte voor bestaande sociale en stedelijke structuren is er niet. De immense groep plattelandsimmigranten die nog altijd jaarlijks naar de stad trekt wordt vooral genegeerd.
In dit afstudeerproject is gezocht naar een combinatie tussen top-downplanning en de behoefte van een groep van de bevolking om een gedeelte van het plattelandswonen in de stad te behouden. Deze oorspronkelijke bewoners van het land dat door het snel gegroeide Shenzen is opgeslokt leven nog in de oude nederzettingen: de VIC's (village in the city). Het aantal inwoners van de VIC's is een veelvoud van het aantal nieuwe inwoners van Shenzen. Desondanks leven ze op een veel kleiner oppervlak.
Een nauwkeurige doorsnede als onderdeel van het veldwerk, legde de relaties in het stedelijk weefsel bloot. Stedelijke onderdelen konden zo herleid worden tot functies als openbare gemeenschappelijke keukens, gemeenschappelijke sanitaire voorzieningen en informele restaurants. Uitgangspunt was dat deze functies een belangrijk onderdeel zijn van de stad die behouden moest worden. Door straatprofielen aan te passen aan veiligheidseisen en een precies geplaatst straatgrid konden waardevolle sociale, economische en culturele onderdelen van een VIC behouden of juist zichtbaar gemaakt worden
Een uitvoerig omschreven proces v
bottom-upparticipatie van bewon
in corporaties is onderdeel van aan
passing van de stad door de bewon
aan de onvermijdelijke grootschali
heid en modernisering van China.
Dit laat zien dat ontwerpbeslissing
een alternatief kunnen vormen voo
een samenleving die worstelt met
tieke vraagstukken van minderhed
en subculturen.